

DOWNTOWN KERLING - BANSKÁ ŠTIAVNICA

Téma

Multifunkčný mestský blok KERLING , ako miesto na bývanie, prácu, relax a spoznávanie v Banskej Štiavnici
Downtown Kerling, ako rázcestie medzi moderným a historickým alebo vstupná brána do Banskej Štiavnice

Motto

„Návštevníci, čo prichádzate do Banskej Štiavnice, nebojte sa snívať s otvorenými očami. Prichádzate do údolia veľkého javiska dejín. Storočia kráčajú vedľa vás a mlčky vás pozdravujú.“

(Anton Hykisch, prozaik, dramatik, diplomat)

Prečo táto lokalita ?

Banská Štiavnica je malebné a rozprávkové mesto s bohatou históriou a banskou tradíciou, zapísané aj s okolím do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Je mestskou pamiatkovou rezerváciou, bohatou na pamiatky na obidvoch stranách úzkeho údolia. Z výšky hľadí Nový a Starý zámok a Kalvária na kedysi bohaté meštianske domy, reštaurácie s obchodíkmi, po jeho úbočiach terasovito vedú uličky s učupenými malými baníckymi domčekmi. Čím nižšie a čím bližšie k centrálnym námestiam stoja kostoly, paláce bohatých ťažiarov a meštianske domy. Pre mesto charakteristická je spleť romantických uličiek, ktoré sú pospájané strmými drevenými schodiskami a celkom raritné Štiavnické korzo – chodník Trotuár. Banská Štiavnica nezaprie svoju banskú históriu, je tu aj podzemie, tvorené zložitým systémom podzemných štôlní, siahajúcich takmer pod každý dom, Mesto totiž leží vo vnútri sopečnej kaldery, ktorá vznikla zhruba pred 13,5 miliónmi rokov prepadnutím jadra Štiavnického stratovulkánu. Mesto aj jeho prírodné prostredie ponúkajú návštevníkom dostatok príležitostí pre ich aktivity. Mesto sa stáva lákadlom aj pre trvalý život najmä mladých ľudí práve svojou históriou a atraktivitou. Avšak zostáva problémom nájsť spôsob , ako tu udržať ľudí čo najdlhšie, ako mesto oživiť, ponúknuť príležitosti na prácu aj život, obyvateľov motivovať.

Foto: Ľ. Selcová

Kerling

je názov hotela, ktorý je jediným objektom riešeného pozemku. Je svedectvom doby v ktorej bol vybudovaný. Ostatné svedectvá z historických dôb tento pozemok vydáva len v podobe dobových fotografií, či spomienok ľudí....

Je druhým najvyšším vrchom Hodrušskej hornatiny, bol prvým trvalým osídlením baníkov. Kerling je aj pomenovanie symbolické.....Na vrchu Kerling sa nachádza rázcestie viacerých turistických chodníkov, je tam zrenovovaná kaplnka, ktorá už v stredoveku slúžila baníkom.

Letecké foto zo servera mapy.cz

Foto: www.svetokolonas.sk

Foto : www.virtualna-banska-stiavnica.sk

Rázcestie

Symbolika rázcestia v zadaní mestského bloku je zreteľná. Budú sa v ňom stretávať cesty ľudí s rôznym cieľom a rôzneho veku.....bude sa v ňom stretávať staré s novým.....budú sa v ňom stretávať rôzne funkcie využitia....

Brána do mesta

Navrhovaný mestský blok sa stane symbolicky bránou do historického jadra mesta. Neďaleko od tohto miesta, na Dolnej ulici v polohe dnešnej kaplnky Sv. Alžbety sa nachádzala jedna so štyroch mestských vstupných brán vonkajšieho okruhu mestských hradieb – Svätoantónská, nazývaná aj Krupinská či Budínska brána, ktorá vznikla v roku 1574 prebudovaním gotického špitálskeho kostola sv. Alžbety.

Obrannú úlohu stratila Dolná brána začiatkom 18. storočia, po skončení stavovských povstaní a vojen s Turkami. Zbúraná bola v roku 1874 v súvislosti s rozširovaním cesty. Jej presbytérium slúžilo na skladové účely, ale v rokoch 1894-1895 bolo upravené v neogotickom slohu na kostol s vežičkou nad štítom presbytéria.

Poslaním zadania

je navrhnuť priestory a objekty, potierajúce hranice, v ktorých sa mladí i starší, rodiny i single, s deťmi i bez detí, domáci Štiavničania i návštevníci, turisti, cestovatelia, podnikatelia, odborníci, umelci, ľudia podnikavej mysle môžu rozvíjať a žiť, priestory spolužitia a spolupráce navrhnuté v duchu bezbariérovosti, smart designu, udržateľných materiálov a technológií.

Úlohou zadania

je navrhnuť zástavbu a funkčné využitie mestského bloku – lokality nachádzajúcej sa akoby na vstupe do historickej časti mesta Banská Štiavnica. Pozemok je ohraničený ulicami Dolná, Robotnícka a Tabaková, ktorého súčasťou je hotel Kerling a oproti sa nachádza budova bývalej tabakovej továrne. Formujúce sa nové centrum mesta medzi historickou časťou mesta a prevažne obytnou časťou novej prímestskej časti v území za kruhovým objazdom. Riešené územie čiastočne susedí s bývalou priemyselnou časťou mesta, ktorá v súčasnosti za pomoci konverzie funkcií nadobúda novú podobu a využitie.

Banskoštiavnický „downtown“ bude vstupnou dominantou do mesta, atraktívnou pre domácich obyvateľov aj návštevníkov. Bude mať ambície stať sa centrom južnej časti mesta práve vďaka vhodne volenej multifunkčnej náplni.

Je nevyhnutné zabrániť vyľudňovaniu Banskej Štiavnice, aby v budúcnosti nebola len mestom turistického ruchu, ale aj tým správnym mestom pre život s trvalo udržateľným rozvojom, rovnako atraktívnym pre návštevníkov, ako aj pre domácich obyvateľov.

Regulatívy

Riešený pozemok sa nachádza v zastavanom území mesta. Jeho severná časť (severne od hotela Kerling) je charakterizovaná Územným plánom mesta ako zmiešané územie prevažne s mestskou štruktúrou a v južnej časti zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy. Maximálna požadovaná zastavanosť pozemku je 60% (koeficient zastavanosti 0,6) a regulovaná výška zástavby max. 4-5 podlaží. Vzhľadom k pôvodnej mestskej zástavbe v uličnej línii Dolnej ulice v uličnej línii sa očakáva počet podlaží najviac 3. Je nevyhnutné pracovať s priechodnosťou parteru od Tabakovej továrne ako aj s verejnými plochami zelene vo vnútrobloku, na terasách, či v strešnej rovine.

Úloha

Nová urbánna štruktúra bude obsahovať bývanie rôzneho štandardu pre všetky vekové kategórie, chránené bývanie, prechodné formy ubytovania v hoteli a apartmánovom dome, obchody, kaviarne, reštaurácie, služby, priestory pre alternatívnu kultúru, pre aktívny relax v priestoroch pre wellnes, či spa, slúžiace tak návštevníkom mesta, hotelovým hosťom, ako aj domácim obyvateľom. Pôvodný hotel Kerling sa stane súčasťou nového mestského bloku vo svojej terajšej podobe, prestavaný, alebo navrhnutý celkom nový.

Súčasťou mestského bloku môžu byť aj komunitné priestory - spoločenské priestory pre voľnočasové aktivity dospelých a mládež, malé deti, seniorov, pre literárne stretnutia, hudobné večery, hudobné a umelecké workshopy, ekoworkshopy. Nový mestský blok bude obsahovať prenajímateľné priestory pre podnikanie, startupy, small office- home office a pod. Samozrejmosťou budú verejné priestranstvá-dvory, záhrady, zelené strechy s prípadným oživením vodného toku riečky Štiavnička, ktorá v tých miestach tečie pod povrchom.

Jednou z nadchádzajúcich priorit v rámci stratégie vývoja mesta Banská Štiavnica je vybudovanie záchytných parkovísk, či parkovacích domov. Aj riešený pozemok, ako „brána“ do mesta bude mať ambície poskytnúť parkovacie plochy obyvateľom aj návštevníkom, prichádzajúcich do mesta od Svätého Antona.

Mapový podklad : MsÚ Banská Štiavnica

Potenciál riešeného pozemku,

nachádzajúceho sa v kontaktnej časti historického centra mesta a novej zástavby priemyselnej a obytnej funkcie z obdobia 20.storočia je obrovský. Jednak z pozície prudko rozvíjajúceho sa turizmu v meste a jednak z dôvodu snahy o celkové oživenie mesta v posledných rokoch, ktoré sa stáva mestom atraktívnym pre život aj pre mladú generáciu najmä alternatívnych ľudí, mladých rodín, ktoré by tu radi našli ideálne miesto pre život (práca, bývanie, relax, život v komunite, co-working a co-housing).

Myšlienka na záver

Posuňme našim návrhom hranice architektúry, zlepšime kvalitu obývaného prostredia a kvalitu života ľudí. Tých ľudí, ktorí sa rozhodli zvoliť si za bydlisko fenomén Banskú Štiavnicu a chcú tu žiť svoj život plnými dúškami, starať sa o deti, o seniorov, pracovať, zabávať sa, relaxovať, ako i tých, ktorí sem prišli za poznaním i za oddychom na kratší čas. Pomôžme mestu Banská Štiavnica navrhnuť mestský blok, ktorý bude „vstupnou bránou“ do mesta !

Súťaž sa koná pod záštitou primátorky mesta Banská Štiavnica Mgr. Nadeždy Babiakovej
Vypisovateľom súťaže je spoločnosť Xella CZ s r.o. a Xella Slovensko spol. s r.o.
Pripravila: doc. Ing. arch. Ľuba Selcová, PhD. (odborný garant súťaže)